

§ 130

Diarienummer: KS-2020/00864

Yttrande gällande Trafikverkets skrivelse angående Holmö färjeförbindelse

Beslut

Kommunstyrelsens planeringsutskott beslutar

att avge yttrande till Trafikverket i enlighet med nedanstående

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har tagit del av Trafikverkets skrivelse angående Holmö färjeförbindelse med ärendenummer: TRV 2020/123147. Av skrivelsen framgår att Trafikverket beslutat att från och med vintersäsongen 2020/2021 upphöra med stakning av skoterled, extra trafik med färja under evenemang så som visfestivaler samt tillhandahållande av varmhållen väntkur på Holmön. Även för den helikoptertrafik som bedrivs då vädret omöjliggör trafikering med färja eller svävare innebär beslutet en försämring. Tidigare har helikopter satts in då behovet har uppstått, men enligt det nya beslutet sätts helikoptern in först efter 5 dagars stopp i trafiken.

Holmön är en unik plats med höga natur- och kulturmiljövärden och utgör idag den enda ö i Västerbottens skärgård med en året runt-befolkning. Ingen annan ort i norra Sverige motsvarar Holmön vad gäller avstånd till fastlandet, befolkningsunderlag och geografiskt läge. Ön utgör på så vis en exceptionell del av Umeå kommun och dess särskilda behov är därför viktiga att beakta.

Umeå kommuns utvecklingsstrategi för Holmön (KS 2013) slår fast att det ska vara möjligt att bo, arbeta och bedriva verksamheter på Holmön, samt att det ska vara möjligt att ha daglig arbetspendling till/från fastlandet. Holmöns unika värden ska tillvaratas, utvecklas och marknadsföras för besöks-, rekreations- och turiständamål för såväl lokala, regionala som

Umeå kommun
Kommunstyrelsens planeringsutskott 2020-12-15

Sammanträdesprotokoll

andra målgrupper. Umeå kommun har också sedan 2018 en tematisk översiktsplanedel för Umeå landsbygd med målsättningen att landsbygden ska vara en attraktiv plats för såväl boende, näringsliv, föreningar och besökare, med hållbar tillväxt, god livskvalitet och samverkan mellan landsbygdsaktörer i fokus.

Holmön är en del av Umeå landsbygd där det lokala engagemanget är stort, vilket inte minst syns genom de många evenemang som ordnas här och årligen lockar stora mängder nationella såväl som internationella besökare. Under de senaste åren har lokala krafter bedrivit ett gediget utvecklingsarbete med syfte att skapa förutsättningar för fler att bo och verka på Holmön, vilket märks genom att många framför allt yngre personer vill flytta till Holmön. Umeå kommun har stöttat ett flertal utvecklingsinitiativ på Holmön, senast i november 2020, då Holmöns Utvecklingsforum beviljades 660 000kr för att köpa öns prästgård. Prästgården har potential att inrymma olika servicefunktioner och ses som en viktig pusselbit för framtida utveckling.

För att stärka denna utveckling, och för att kommunens målsättningar för Holmön såväl som för Umeå landsbygd i stort ska kunna uppnås, är en fungerande året runt-trafik till ön av yttersta vikt. Redan idag är dock Holmötrafiken störningskänslig då de båda färjorna som trafikerar sträckan är driftsosäkra. Under vintertid innebär en istjocklek under 20 cm att varken svävare eller färjor klarar av att trafikera leden. Såväl svävare som helikopter innebär dessutom minskade möjligheter att frakta gods till ön. Då den helikopter som används för ersättningstrafiken vid extrema väderförhållanden är väderkänslig och inte klarar av att flyga i mörker innebär det dessutom i praktiken att ön blir isolerad under delar av vintern. Vintern 2018/2019, mellan 20/1 – 21/3 var ön totalt isolerad i 22 dagar.

Sammantaget innebär de beslutade förändringarna att trafikeringen till ön försämras och att Holmön riskerar att isoleras under ännu större delar av året. Detta kan påverka såväl möjligheterna att bo, verka och besöka Holmön negativt. De beslutade förändringarna innebär att Trafikverket inte lever upp till det uppdrag som tilldelades Trafikverket (dåvarande Vägverket) genom regeringsbeslut N2007/3647/ IR: att ansvara för att säkerställa trafik året-runt mellan Holmön och fastlandet.

Detta är enligt Umeå kommun inte acceptabelt. Istället för att försämra trafiken bör Trafikverket leva upp till sitt uppdrag och verka för en pålitlig, robust och långsiktigt hållbar året runt-trafik till Holmön som motsvarar såväl de boendes som besökares behov, som tillgängliggör denna unika pärla i Kvarken och möjliggör fortsatt utveckling på Holmön.

Beslutsunderlag

Skrivelse angående Holmö färjeförbindelse

Beredningsansvariga

Olle Norqvist

Jennie Bergvall Kalén

Planeringsutskottets beslutsordning

Vid ärendets handläggning föreslår ordföranden att paragrafen förklaras omedelbart justerad. Planeringsutskottet beslutar att godkänna yttrandet och att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Beslutet ska skickas till

Trafikverket